

САОПШТЕЊЕ

Молимо кориснике да приликом употребе података
обавезно наведу извор

ГОДИНА III

САРАЈЕВО, 27.5.2016.

БРОЈ: 4

СТАТИСТИКА ТРГОВИНЕ НА МАЛО

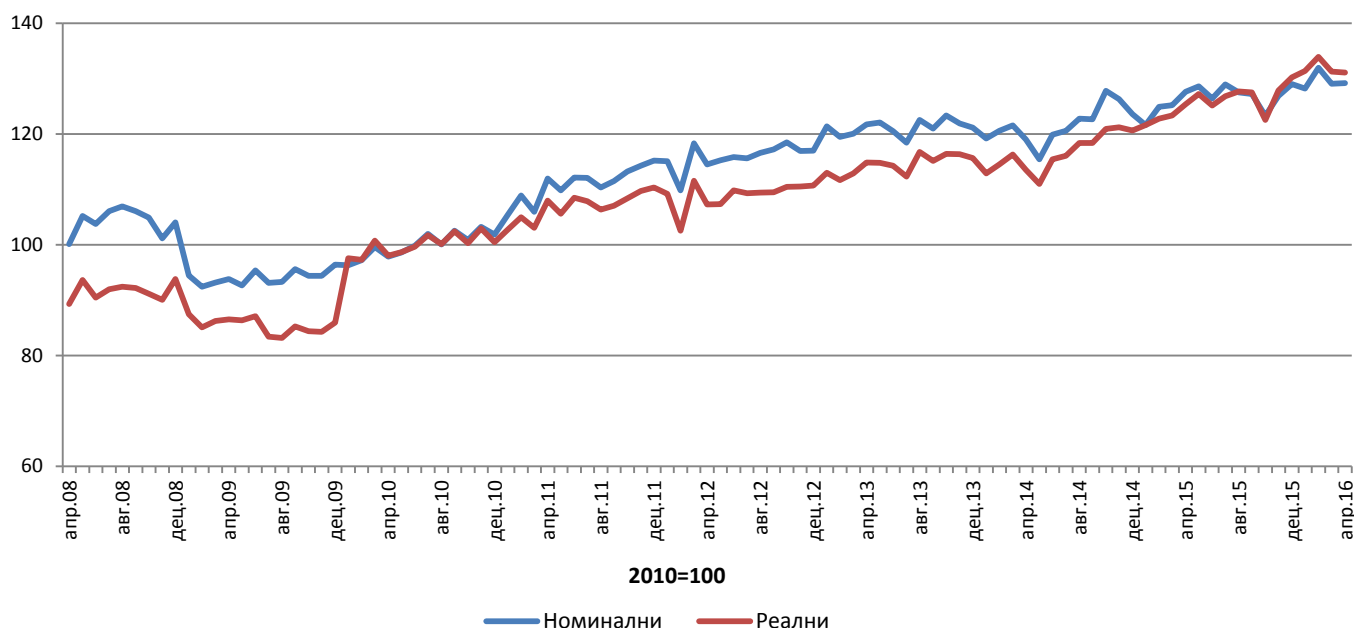
Индекси промета трговине на мало у БиХ, април 2016.

Укупан десезонирани промет трговине на мало у БиХ у априлу 2016. године, посматран у текућим цијенама, забиљежио је раст од 0,1% у односу на мјесец март 2016. Остварен је раст промета у трговини прехранбеним производима (храном, пићем и дуванским производима) у износу од 1,9%, те у трговини непрехрамбеним производима у износу од 0,5%.

Посматран у сталним цијенама, укупан десезонирани промет трговине на мало у БиХ у априлу 2016. године забиљежио је пад од 0,2% у односу на претходни мјесец. Пад промета забиљежен је у трговини на мало моторним горивима у износу од 4,7% док је раст промета остварен у трговини прехранбеним производима (храном, пићем и дуванским производима) у износу од 0,6% те у трговини непрехрамбеним производима у износу од 1,8%.

Индекс промета трговине на мало у БиХ у априлу 2016. године остварио је номинални раст од 29,2% док је реални индекс већи за 31,1%, у односу на базу (2010.) годину. Дати подаци су десезонирани.

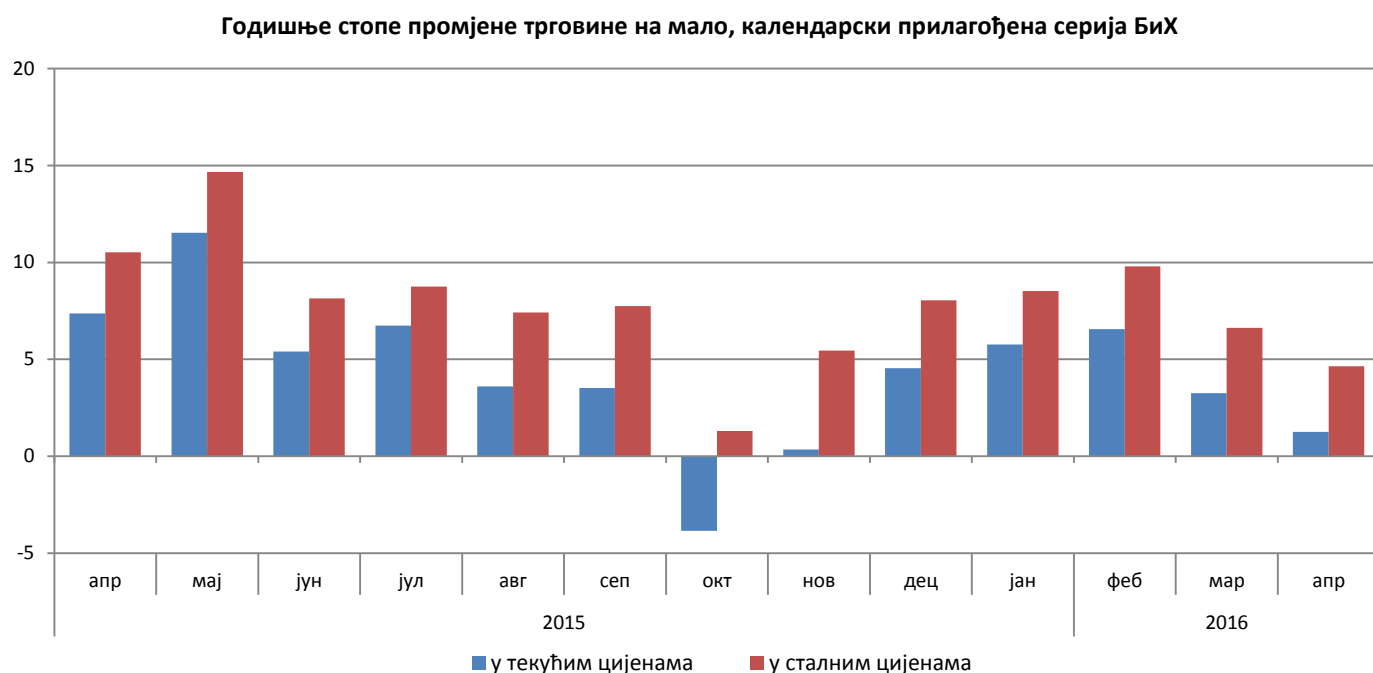
Индекси промета трговине на мало, десезонирана серија БиХ (2010=100)

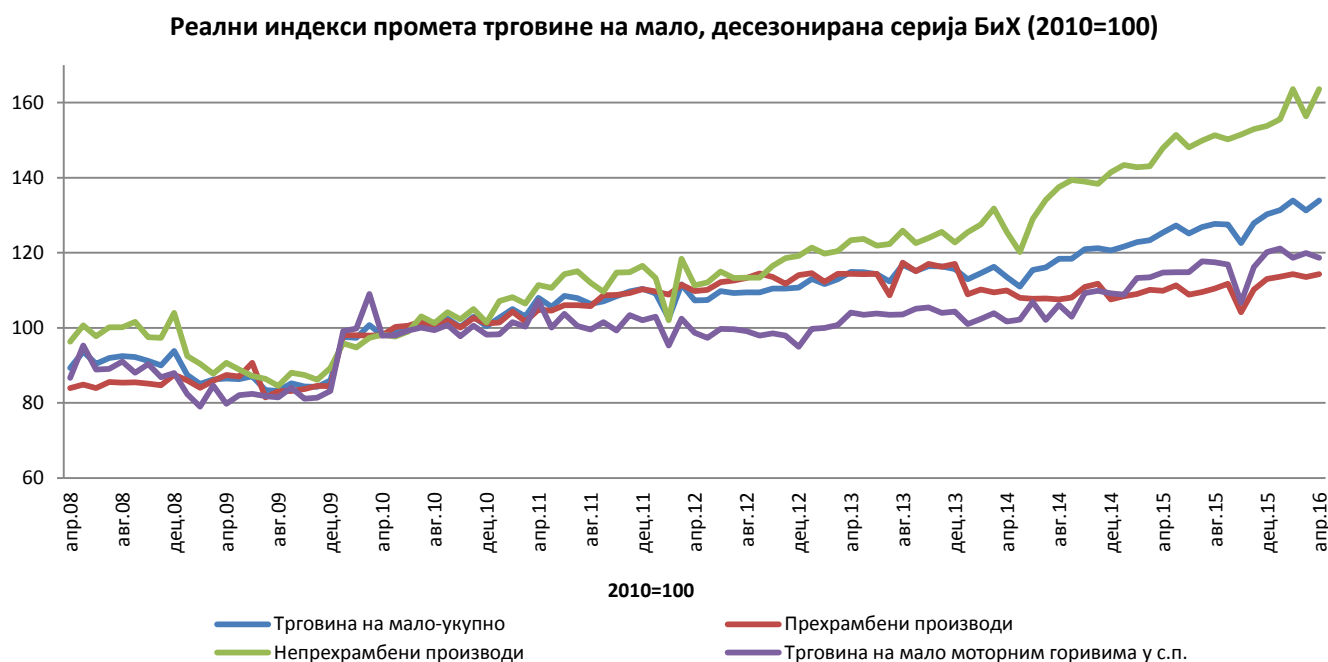
Укупан промет трговине на мало у БиХ, посматран у текућим цијенама, у априлу 2016. године забиљежио је раст од 1,3% у односу на исти мјесец претходне године. Промет прехранбеним производима (храном, пићем и дуванским производима) остварио је раст од 5,3%, док је промет непрехрамбеним производима остварио раст у износу од 4,6% у односу на април 2015. године.

Посматрано у сталним цијенама, промет трговине на мало остварио је раст од 4,6% у односу на април 2015. године. Промет прехранбеним производима остварио је раст од 4,2%, док је промет непрехрамбеним производима остварио раст од 7,7% у односу на исти мјесец претходне године.

Дати подаци су календарски прилагођени.

У односу на базну (2010.) годину, реални индекс промета прехранбеним производима забиљежио је раст од 14,2%, док је промет непрехрамбеним производима остварио раст од 59,2%. Промет од трговине на мало моторним горивима остварио је раст од 14,3%. Дати подаци су десезонирани.

Табела 1: Мјесечне стопе промјене израчунате из реалних индекса промета трговине на мало

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	2015										2016			
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	1.7	1.5	-1.7	1.4	0.7	-0.1	-3.9	4.3	1.9	0.9	1.9	-2.0	-0.2	
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	1.1	0.0	0.0	2.5	-0.2	-0.5	-8.7	8.9	3.4	0.8	-2.1	1.1	-4.7	
47 bez 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	1.8	2.0	-2.2	1.0	1.0	0.0	-2.3	2.9	1.4	0.9	3.3	-2.9	1.4	
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	-0.3	1.4	-2.3	0.6	0.9	1.1	-6.8	5.8	2.5	0.6	0.6	-0.7	0.6	
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	-0.3	1.8	-1.5	0.6	0.6	1.5	-7.0	6.7	3.0	0.1	0.0	-0.4	0.8	
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским прооизводима у с.п.	-0.4	-0.9	-7.0	0.8	2.6	-1.6	-4.9	-0.1	-0.5	3.8	4.9	-2.6	-0.6	
47.19, 47.4 do 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	3.4	2.4	-2.2	1.2	1.0	-0.7	0.8	1.0	0.6	1.1	5.1	-4.4	1.8	
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	-0.3	2.6	-1.8	1.8	0.0	1.5	-2.2	4.5	-2.7	3.3	5.3	-5.3	2.6	
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	-11.9	0.8	7.5	9.9	-5.8	2.3	-4.5	2.5	15.4	-36.5	20.1	6.5	-6.3	
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	8.7	4.0	-2.4	-2.7	-1.8	0.6	3.4	-0.4	4.3	-7.9	4.3	3.6	-1.4	
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	2.9	-3.6	-3.9	-7.8	0.7	-11.7	0.9	-2.0	1.9	63.5	22.6	-24.2	0.6	
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	4.4	1.6	-2.3	3.1	3.3	-2.7	2.4	-0.8	0.2	3.0	4.2	-6.2	3.4	
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	-5.4	5.2	-7.8	5.6	6.6	-1.2	-6.1	1.7	10.4	8.7	0.5	-11.8	-0.6	
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	7.4	5.6	-6.4	5.5	6.3	-5.5	5.5	-0.3	-3.8	8.0	5.7	-7.7	4.8	
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	13.9	6.6	-19.8	6.3	-3.1	2.2	-0.6	2.7	1.5	-4.7	33.0	-11.7	-10.1	
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	2.2	0.5	-0.1	2.2	0.3	-0.2	0.4	-1.4	2.2	2.8	0.0	-1.7	0.1	
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	0.4	4.6	0.2	-5.8	3.7	0.8	2.5	-0.7	5.3	3.9	11.2	-4.6	0.7	
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	-8.5	2.5	-12.4	-11.0	1.5	-9.5	-10.5	0.0	-10.6	167.6	9.1	-27.7	-6.1	

* десезонирани подаци

*подаци за претходни период су ревидирани

Табела 2: Годишње стопе промјене израчунате из реалних индекса промета трговине на мало

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	2015										2016			
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	10.5	14.7	8.1	8.8	7.4	7.7	1.3	5.4	8.1	8.5	9.8	6.6	4.6	
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	12.8	12.3	7.4	15.3	10.6	13.5	-2.3	5.7	10.1	11.4	4.7	5.7	-0.5	
47 bez 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	9.8	15.4	8.4	6.6	6.3	5.9	2.5	5.4	7.5	7.6	11.4	6.9	6.3	
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	0.0	3.7	0.7	1.0	2.2	3.5	-6.1	-1.8	5.7	5.5	5.3	3.1	4.2	
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	-0.3	2.8	-1.3	0.2	1.5	3.9	-5.0	-0.2	7.6	7.3	6.6	4.6	6.0	
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским прооизводима у с.п.	1.7	9.1	14.9	6.2	6.8	1.4	-12.7	-11.7	-6.5	-6.7	-3.3	-6.3	-6.6	
47.19, 47.4 do 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	17.5	25.0	14.3	10.9	9.4	7.6	8.8	10.7	8.8	9.3	16.0	9.6	7.7	
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	10.7	16.3	8.0	6.0	5.3	4.6	1.0	4.3	-0.7	3.6	10.5	6.0	9.2	
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	17.3	4.7	11.1	30.8	25.4	28.5	11.6	12.6	29.2	-21.8	3.6	-7.3	-1.4	
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	19.4	38.1	20.1	12.6	5.9	6.4	10.2	13.1	19.1	14.4	18.2	15.4	2.7	
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	69.3	89.2	76.9	51.3	15.5	12.1	41.2	52.1	50.1	26.2	79.3	19.3	17.1	
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	21.2	24.3	15.4	13.5	15.7	10.8	14.2	14.9	10.8	12.2	17.3	9.9	8.9	
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	-2.5	2.6	-9.3	-8.5	-6.9	-9.7	-9.8	-9.7	1.6	3.9	8.0	3.7	9.0	
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	32.6	45.7	22.4	19.9	25.7	16.9	30.8	31.4	19.2	26.2	28.8	19.1	16.8	
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	42.8	69.2	28.2	35.8	17.1	-0.9	13.6	24.0	21.7	2.7	31.3	18.0	-6.9	
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	5.8	6.1	5.4	7.0	5.2	3.6	2.3	1.6	3.3	7.4	9.7	7.1	5.0	
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	-14.0	-2.9	-1.0	-14.5	-35.2	-26.1	-15.5	-14.6	-8.0	6.7	36.8	24.5	23.7	
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	244.0	421.1	340.5	266.8	335.1	371.7	381.8	509.1	453.9	50.5	91.1	12.1	14.8	

* календарски прилагођени подаци

* подаци за претходни период су ревидирани

Табела 3: Мјесечна серија реалних индекса промета трговине на мало, 2010=100

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	2015										2016			
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	125.4	127.3	125.1	126.8	127.7	127.5	122.6	127.8	130.2	131.4	133.9	131.3	131.1	
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	114.8	114.8	114.8	117.7	117.5	116.9	106.7	116.2	120.2	121.2	118.6	119.9	114.3	
47 bez 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	129.4	132.0	129.1	130.3	131.6	131.6	128.6	132.3	134.1	135.3	139.7	135.6	137.4	
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	109.8	111.4	108.8	109.5	110.5	111.7	104.2	110.2	113.0	113.7	114.3	113.5	114.2	
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	112.9	114.8	113.1	113.8	114.5	116.3	108.1	115.3	118.7	118.9	118.9	118.4	119.4	
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским прооизводима у с.п.	94.3	93.4	86.9	87.6	89.8	88.4	84.0	83.9	83.5	86.7	90.9	88.5	88.0	
47.19, 47.4 do 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	147.9	151.4	148.1	149.8	151.3	150.2	151.5	153.0	153.8	155.6	163.6	156.4	159.2	
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	162.1	166.3	163.2	166.2	166.3	168.7	164.9	172.3	167.6	173.1	182.2	172.5	177.0	
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	206.0	207.5	223.0	245.1	230.8	236.1	225.6	231.3	266.8	169.3	203.4	216.7	203.1	
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	124.5	129.5	126.4	122.9	120.7	121.4	125.5	125.0	130.3	120.0	125.2	129.8	128.0	
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	54.2	52.3	50.3	46.3	46.7	41.2	41.6	40.8	41.5	67.9	83.2	63.1	63.5	
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	172.3	175.0	171.0	176.3	182.1	177.2	181.3	179.8	180.2	185.6	193.5	181.5	187.7	
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	110.6	116.3	107.2	113.3	120.7	119.3	112.1	114.0	125.8	136.8	137.4	121.2	120.5	
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	240.4	253.9	237.6	250.6	266.5	251.8	265.7	264.7	254.8	275.0	290.6	268.1	280.9	
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	96.5	102.9	82.5	87.7	84.9	86.8	86.3	88.6	89.9	85.7	114.0	100.6	90.5	
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	152.9	153.7	153.5	156.9	157.3	156.9	157.5	155.3	158.6	163.1	163.1	160.3	160.5	
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	92.5	96.7	96.9	91.3	94.6	95.4	97.8	97.1	102.3	106.2	118.1	112.7	113.4	
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	38.5	39.4	34.5	30.7	31.2	28.2	25.3	25.3	22.6	60.5	65.9	47.6	44.7	

* календарски прилагођени подаци

*подаци за претходни период су ревидирани

Табела 4: Реални показатељи промета трговине на мало, изворна (неприлагођена) серија

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	Стопе промјене				Индекси промета 2010 = 100			
		IV 2016 III 2016	IV 2016 IV 2015	IV 2016 ø2015	IV 2016 ø2010	I 2016	II 2016	III 2016	IV 2016
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	9.1	4.1	8.0	35.8	108.2	106.4	124.4	135.8
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	7.7	0.4	1.2	16.2	98.1	89.7	107.9	116.2
47 bez 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	9.5	5.3	10.3	43.1	112.0	112.7	130.7	143.1
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	6.8	2.8	5.5	15.6	98.1	94.4	108.3	115.6
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	5.7	4.3	5.9	20.3	103.5	99.2	113.8	120.3
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским прооизводима у с.п.	14.4	-6.6	3.0	-8.4	70.5	69.8	80.1	91.6
47.19, 47.4 do 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	11.4	7.0	13.5	68.9	125.1	129.8	151.7	168.9
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	11.7	6.2	8.9	80.0	140.4	137.9	161.1	180.0
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	-9.0	-1.9	-17.4	85.7	180.9	194.1	204.1	185.7
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	20.5	4.2	12.1	36.3	74.2	86.1	113.1	136.3
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	8.9	16.3	29.6	-38.6	49.0	60.2	56.3	61.4
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	8.0	8.9	18.4	106.2	164.8	167.8	191.0	206.2
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	-0.2	9.0	11.2	30.7	119.3	134.0	130.9	130.7
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	14.7	16.8	14.2	181.2	246.6	230.9	245.2	281.2
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	8.2	-7.7	-3.2	-14.1	67.9	68.1	79.4	85.9
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	-5.1	3.5	6.6	64.2	157.6	156.4	173.0	164.2
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	-1.8	21.8	6.7	0.6	80.6	98.5	102.4	100.6
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	16.9	13.1	49.7	-50.7	39.3	48.4	42.2	49.3

*подаци за претходни период су ревидирани

Табела 5: Номинални показатељи промета трговине на мало, изворна (неприлагођена) серија

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	Стопе промјене				Индекси промета 2010 = 100			
		IV 2016 III 2016	IV 2016 IV 2015	IV 2016 Ø2015	IV 2016 Ø2010	I 2016	II 2016	III 2016	IV 2016
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	9.3	0.8	5.5	33.3	105.8	103.8	122.0	133.3
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	8.8	-8.6	-7.2	10.4	94.1	83.6	101.5	110.4
47 bez 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	9.5	4.0	9.8	42.0	110.1	111.4	129.7	142.0
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	7.0	2.6	6.4	25.1	105.5	102.2	117.0	125.1
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	5.7	3.7	6.2	25.9	108.0	104.1	119.1	125.9
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским прооизводима у с.п.	14.2	-2.8	7.3	21.3	92.8	92.7	106.2	121.3
47.19, 47.4 do 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	11.4	5.0	12.6	57.8	114.5	119.9	141.7	157.8
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	11.6	4.6	8.0	72.4	134.2	132.2	154.5	172.4
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	-8.8	-4.8	-19.5	60.4	157.8	168.6	175.9	160.4
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	20.6	4.2	12.1	39.1	75.3	87.7	115.3	139.1
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	5.9	16.2	26.0	-40.9	47.4	58.8	55.8	59.1
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	7.6	5.6	17.5	79.6	139.5	143.9	166.8	179.6
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	-1.5	3.2	6.1	26.7	117.4	132.6	128.6	126.7
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	16.2	8.1	8.0	88.5	162.8	149.4	162.3	188.5
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	8.2	-8.3	-3.8	-15.3	67.1	67.1	78.3	84.7
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	-5.5	4.3	7.4	60.8	153.6	153.6	170.1	160.8
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	0.7	25.9	9.9	20.3	96.2	114.9	119.5	120.3
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	11.1	8.5	45.4	-59.7	32.4	41.5	36.3	40.3

*подаци за претходни период су ревидирани

Прилог: Извод из Класификације дјелатности КД БиХ 2010.

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010
47	Трговина на мало осим трговине моторним возилима и мотоциклима
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.
47.19	Остала трговина на мало у н.п.
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.
47.4	Трговина на информацијско-комуникацијском опремом у с.п.
47.42	Трговина на мало телекомуникацијском опремом у с.п.
47.43	Трговина на мало аудио и видеоопремом у с.п.
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.
47.51	Трговина на мало текстилом у с.п.
47.52	Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у с.п.
47.53	Трговина на мало теписима и простирачима за под, зидним и подним облогама у с.п.
47.54	Трговина на мало електричним апаратима за домаћинство у с.п.
47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и осталим производима за домаћинство у с.п.
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.
47.61	Трговина на мало књигама у с.п.
47.62	Трговина на мало новинама, папирном робом и писаћим прибором у с.п.
47.63	Трговина на мало музичким и видеозаписима у с.п.
47.64	Трговина на мало спортском опремом у с.п.
47.65	Трговина на мало играма и играчкама у с.п.
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.
47.71	Трговина на мало одјећом у с.п.
47.72	Трговина на мало обућом и производима од коже у с.п.
47.73	Апотеке
47.74	Трговина на мало медицинским препаратима и ортопедским помагалима у с.п.
47.75	Трговина на мало козметичким и тоалетним производима у с.п.
47.76	Трговина на мало цвијећем, садницама, сјемењем, гнојивом, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у с.п.
47.77	Трговина на мало сатовима и на китом у с.п.
47.78	Трговина на мало новом робом у с.п.
47.79	Трговина на мало рабљеном робом у с.п.
47.8	Трговина на мало на штандовима и тржницама
47.81	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима на штандовима и тржницама
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Циљ истраживања

Сврха мјесечног истраживања трговине на мало је добијање благовремених информација о промјени нивоа оствареног промета (номиналне и реалне вриједности) и другим релевантним показатељима из области трговине на мало у БиХ. Индекс промета трговине на мало један је од кључних показатеља економске активности земље који помаже органима државне управе и предузећима из приватног сектора у процесу доношења одлука. Примјењује се и за процјену резултата малопродајног сектора, потрошње становништва, као и при израчууну националних рачуна.

Методологија истраживања је у потпуности хармонизирана са оном која је прописана Уредбом Савјета (ЕЗ) бр. 1165/98 о краткорочним пословним статистикама из 1998. и њеним измјенама и допунама (у даљем тексту ЕУ-СТС регулатива) као и препорукама Eurostata из ове статистичке области.

Обухват

Истраживањем су обухваћени пословни субјекти/правна лица који су према главној дјелатности регистровани да обављају дјелатност трговине на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима (област 47 - КД БиХ 2010), те у мањој мјери пословни субјекти који су према главној дјелатности разврстани у друге дјелатности, али обављају и дјелатност трговине на мало. За потребе истраживања коришћена је Класификација дјелатности Босне и Херцеговине-КД БиХ 2010 која је у потпуности усклађена са Европском класификацијом економских дјелатности NACE Rev.2. Цјелокупно подручје Босне и Херцеговине је обухваћено истраживањем. Истраживањем нису обухваћени предузетници.

Узорак

За спровођење истраживања трговине на мало у БиХ користи се комбиновани метод пуног обухвата и стратификованог случајног узорка. Узорак је подијељен на стратуме према ентитету којем пословни субјект припада, класи финансијског податка (финансијски извјештај за претходну годину) и дјелатности пословног субјекта (област 47-КД БиХ 2010). Као помоћна стратификациона варијабла користи се број запослених. Изабрани узорак трговине на мало за 2016. годину репрезентативан је на нивоу Босне и Херцеговине, као и на нивоима Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта БиХ.

Прикупљање и обрада података

У спровођењу истраживања учествују све три статистичке институције у БиХ. Основна варијабла посматрања је мјесечни промет пословног субјекта без ПДВ-а, који је у складу са ЕУ-СТС регулативом исказан посебно. Подаци прикупљени од извјештајних јединица, путем обрасца М КПС ТРГ 01, представљају основу за процјену података за укупну популацију. Агрегирање промета на више нивое (грана, област, специјални агрегати) дјелатности се врши прије компилације индекса.

Компилација индекса

Индекси промета трговине на мало рачунају се у односу на базну (2010.) годину, која се према регулативи ревидира сваких пет година и исказују се у реалним и номиналним вриједностима. Номинални индекс промета изражен је у текућим цијенама (није отклоњен утицај промјене цијена). Корисницима статистичких података је веома важно да прате динамику кретања појаве током времена и у те сврхе користимо реални индекс промета. Реални индекс је изражен у сталним цијенама и добије се је дефлационирањем номиналних вриједности промета прилагођеним Индексом потрошачких цијена.

Сезонско и календарско прилагођавање индекса

Статистичке институције у БиХ уважавајући начин дисеминације података у ЕУ, индексе објављује у сљедећим облицима:

- изворни (неприлагођени) индекси,
- сезонски прилагођени индекси- десезонирани индекси и
- календарски прилагођени индекси

С обзиром да десезонирани и календарски прилагођени индекси имају много већи значај и репрезентативнији су корисницима статистичких података детаљно су приказани у табеларном облику.

Десезонирање подразумијева да су су подаци прилагођени за утицај сезоне и календарске дане. Мјесечни индекси и стопе промјене се према препорукама Eurostata презентују и тумаче у десезонираном облику.

Календарско подешавање подразумијева да су подаци прилагођени за утицај календарских и радних дана. Подаци који се пореде са подацима истог периода претходне године се презентују и тумаче у календарски прилагођеној форми индекса или стопа раста. У случају да наведени календарски ефекти значајно утичу на посматрану временску серију, потребно је исте отклонити.

Календарско и сезонско прилагођавање врши се у Деметра апликацији (верзија 2.2) методом TRAMO-SEATS на изворним мјесечним серијама података и у складу са смјерницама Eurostata. Због својства примијењене методе прилагођавања,

додавањем нових мјесечних опсервација могу настати одређене промјене на ранијој серији већ објављених сезонски и календарски прилагођених индекса.

Дисеминација података

Резултати истраживања изражавају се у облику индекса и стопа промјене те се од јануара 2014. године у редовној мјесечној периодици публикују у форми саопштења за јавност на веб страници Агенције за статистику БиХ (www.bhas.ba). Презентација и интерпретација индекса потпуно је усклађена с онима које су прописане ЕУ-СТС регулативом што омогућава домаћим и међународним корисницима непосредно поређење индекса промета трговине на мало БиХ са индексима других земаља.

Ревизија података

Редовна саопштења трговине на мало се објављују у мјесечној динамици и садрже прелиминарне податке. Ревизија података подразумијева да се подаци за претходни мјесец (т-1) ревидирају у складу са новим информацијама, те је могуће да се подаци објављени након ревизије разликују од раније објављених, прелиминарних података. У саопштењима је јасно назначено о којим се подацима ради, тако да корисници статистичких података могу правилно да их тумаче. О измјенама података и разлозима корисници ће бити обавјештени на прикладан и транспарентан начин, у редовним мјесечним саопштењима и другим публикацијама за јавност као и на веб страници Агенције за статистику БиХ.

Дефиниције

Промет је укупан фактурисани износ који пословни субјект обрачуна за продате робе или пружене услуге у трговини на мало током референтног периода трећим лицима и одговара њиховој тржишној вриједности. Укључује и трошкове повезане са продајом као што су транспорт, паковање, итд. пренијете на купца, чак и ако су ти износи посебно исказани на фактурама. Порез на додану вриједност (ПДВ) искључен је из промета.

Промет од дјелатности трговине на мало обухвата вриједност свих роба продатих становништву за личну употребу или употребу у домаћинству у посматраном периоду.

- Промет прехранбеним производима обухвата промет који су остварили пословни субјекти регистровани у дјелатностима 47.11 и 47.2. (претежно храна, пиће и дувански производи).

- Промет непрехрамбеним производима обухвата трговину на мало разноврсном робом који су остварили пословни субјекти регистровани у дјелатностима 47.19, 47.4-47.9.

Промет од осталих дјелатности обухвата вриједност свих осталих продатих производа и услуга на тржишту (трговина на велико, посредовање у трговини на велико, угоститељство, транспорт и остале дјелатности).

Скраћенице

ЕУ- Европска Унија

Eurostat- Статистички уред Европске Уније

ФЗС ФБиХ- Федерални завод за статистику Федерације БиХ

КД БиХ 2010- Класификација дјелатности Босне и Херцеговине 2010

NACE Rev.2- Статистичка класификација економских дјелатности у ЕУ

РЗС РС- Републички завод за статистику Републике Српске

СПР- Статистички пословни регистар

с.п.- специјализоване продавнице

н.п.- неспецијализоване продавнице

- нема појаве

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26

Телефон: +387 (33) 911 911 · Телефакс: +387 (33) 220 622

Електронска пошта: bhas@bhas.ba · Интернетска страница: <http://www.bhas.ba>

Одговара директор: Велимир Јукић

Саопштење припремило: Лејла Крехић, Лејла Боровина

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету
